

Leidraad subspecialisatie gynaecologische oncologie

7 november 2025

INITIATIEF

- Nederlandse Vereniging voor Obstetrie & Gynaecologie (NVOG)
- NVOG Pijler Oncologie - Werkgroep Oncologie Gynaecologie (WOG)
 - College Vervolgopleidingen (onderdeel Koepel Opleiding)

INHOUDSOPGAVE

1. Achtergrond	Pag. 3
2. Definities/verantwoordelijkheden	Pag. 3
3. Doel subspecialisme	Pag. 4
4. Eisen aan een opleidingsinstelling fellows oncologie	Pag. 4
5. Eisen aan het opleidingsteam/eisen aan de fellow opleider gynaecologische oncologie	Pag. 5
6. Kwaliteitsbewaking	Pag. 5
7. Erkenning en registratie als gynaecoloog oncoloog door het College Vervolgopleidingen	Pag. 6
8. Herregistratie	Pag. 6
9. Eindtermen subspecialisatie gynaecologische oncologie	Pag. 6
10. Referenties, colofon	Pag. 6

1. Achtergrond

Het doel van de leidraad subspecialisatie gynaecologische oncologie is het borgen van de kwaliteit van de opleiding tot subspecialist gynaecologische oncologie in Nederland. Deze nieuwe leidraad vervangt de 'Nota subspecialisatie gynaecologische oncologie Versie 1.0 uit 2001.

De gynaecologisch oncologie is in Nederland al jaren gecentraliseerd met duidelijke regionale en landelijke afspraken. In de Nota's Organisatie Gynaecologisch Oncologische zorg Deel I en II (2008 en 11-05-2012) is beschreven hoe de gynaecologisch oncologische zorg georganiseerd is en wat de taken en verantwoordelijkheden zijn van een gynaecoloog met oncologisch aandachtsgebied (GOA) en een gynaecoloog oncoloog (GO). In het SONCOS-normeringsrapport worden jaarlijks de multidisciplinaire normeringen oncologische zorg vastgelegd. Hierin zijn de randvoorwaarden vastgelegd waar klinieken die zorg verlenen aan vrouwen met gynaecologische kanker aan moet voldoen. In de meest recente versie zijn ook normen voor netwerkzorg vastgelegd.

In 2014 is een nieuw "College Vervolgopleidingen" (opvolger van de "Commissie Subspecialisatie") opgericht om toezicht te houden op de kwaliteit van de vervolgopleidingen en registratie van subspecialisten. De leidraad van het College Vervolgopleidingen NVOG 2021 stelt dat de subspecialist medisch inhoudelijke veilige zorg bij hoog complexe, laagfrequente dan wel gecentraliseerde zorg binnen haar subspecialisatie levert. Daarnaast is een rol weggelegd voor de subspecialist in het continu verbeteren van zorg door innovatie en uniformering van zorgprotocollen, gebaseerd op solide wetenschappelijke onderbouwing. Bovendien wordt van de subspecialist verwacht dat zij zorgdraagt voor het opzetten en in stand houden van samenwerkingsverbanden (netwerkgeneeskunde) waarin de patiënt centraal staat, de beste zorg krijgt en onnodige zorg vermeden wordt. Naast aansluiting bij deze algemene leidraad met betrekking tot subspecialisatie is het van belang dat deze "Leidraad subspecialisatie gynaecologische oncologie" aansluit bij het Landelijk Opleidingsplan voor Gynaecologie en Obstetrie (LOGO). In het huidige tijdsgewricht met een basisopleiding van vier jaar en twee jaar differentiatie (zoals vastgesteld in LOGO, kunnen gynaecologen in opleiding al een differentiatie doen in de gynaecologische oncologie. Het portfolio dat ze hiermee opbouwen wordt meegenomen in het opleidingscontinuüm tussen differentiatie en uiteindelijke subspecialisatie.

De European Society of Gynaecological Oncology (ESGO) vervult een vergelijkbare rol als het College Vervolgopleidingen op Europees niveau met accreditatie van instituten en een ESGO-examen¹ waaraan kandidaten onder andere moeten voldoen om geregistreerd te worden als "European Certified Gynaecological Oncologist". Dit betekent dat fellows gynaecologische oncologie vanuit Nederland ook een Europese registratie kunnen aanvragen bij de ESGO indien zij en het instituut waar ze de opleiding hebben gedaan voldoen aan de ESGO-eisen. Ook andere niet-Europese instituten bieden fellowships aan welke (deels) onderdeel kunnen zijn van de opleiding tot gynaecoloog oncoloog.

2. Definities/verantwoordelijkheden

De gynaecoloog die in opleiding is tot gynaecoloog oncoloog wordt aangeduid als fellow gynaecologische oncologie. Een fellow wordt erkend en geregistreerd als gynaecoloog oncoloog door het College Vervolgopleidingen wanneer voorafgaand aan het fellowship een bij het College Vervolgopleidingen ingediend opleidingsplan succesvol is gevolgd, hierop is gereflecteerd en toetsing van de behaalde competenties zoals vastgesteld in het portfolio heeft plaatsgevonden (zie Leidraad van het College Vervolgopleidingen NVOG). Het fellowship vindt plaats onder verantwoordelijkheid van een erkende opleider voor fellows gynaecologische oncologie in één van de erkende opleidingscentra (of een combinatie hiervan), eventueel in samenwerking met een niet-universitaire kliniek, die eveneens de opleidingsbevoegdheid heeft tot het opleiden van AIOS gynaecologie, of een in het buitenland erkende opleidingskliniek voor fellows gynaecologische oncologie.

De Werkgroep Oncologische Gynaecologie (WOG) is verantwoordelijk voor de beschrijving van de inhoud van het fellowship, de periodieke evaluatie en update van het basisportfolio voor een fellowship, voor de beschrijving van de competenties waarover de opleider dient te beschikken en de voorwaarden die gesteld worden aan de opleidingsinstelling voor vervolgopleidingen. Het College Vervolgopleidingen toetst of voldaan wordt aan deze eisen bij het beoordelen van een aanvraag voor een fellowship gynaecologische oncologie (zie Leidraad van het College Vervolgopleidingen). De opleider van het fellowship gynaecologische oncologie is een ervaren geregistreerd gynaecoloog oncoloog, gepromoveerd en kundig in het opleiden en aangemeld bij het College Vervolgopleidingen (aanmelding met curriculum vitae ter toetsing). Zie voor de eisen voor opleider ook het document van de KNMG 'competentieprofiel van de opleider en leden van de opleidingsgroep'.

3. Doel subspecialisme

Het doel van het subspecialisme gynaecologische oncologie is het verbeteren van de zorg voor patiënten met een gynaecologische maligniteit en het bevorderen van onderwijs en onderzoek in de oncologische gynaecologie in samenwerking met andere disciplines. Hiertoe is in deze leidraad vastgelegd waaraan de opleiding tot subspecialist gynaecologische oncologie moet voldoen.

Er wordt hierbij gestreefd naar een continue bezetting van een opleidingsplaats in een opleidingsinstelling met inachtneming van de arbeidsmarkt.

Idealiter wordt het aantal gynaecoloog oncologen bewaakt; de verantwoordelijkheid hiervoor ligt niet bij het College Vervolgopleidingen. In de ideale situatie bewaakt de WOG het aantal gynaecoloog oncologen, echter is het lastig om balans te houden tussen voldoende expertise van de gynaecoloog oncoloog en de arbeidsmogelijkheden. Deze moeilijkheid is te verklaren door de groeps grootte waardoor er geen capaciteitsberekening kan worden gemaakt. Fellows worden nu per centrum aangenomen waarbij er in verschillende regio's een samenwerking is om te waarborgen dat de fellow zijn leerdoelen kan behalen.

Na afronding van het fellowship wordt de fellow eenmalig geregistreerd binnen de NVOG als subspecialist gynaecoloog oncoloog conform de procedure "Leidraad College Vervolgopleidingen". Met voltooide opleiding in de gynaecologische oncologie wordt de RGS-registratie als algemeen gynaecoloog behouden.

4. Eisen aan een opleidingsinstelling fellows oncologie

Een opleidingscentrum voor fellows gynaecologische oncologie dient te voldoen aan de algemene eisen gesteld aan de opleidingsinstelling voor het opleiden van AIOS gynaecologie opgesteld door de Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten (RGS) en de NVOG.

Daarnaast gelden specifieke eisen:

- Het fellowship gynaecologische oncologie vindt plaats in en onder verantwoordelijkheid van één van de opleidingscentra (conform SONCOS-normen) voor gynaecologische oncologie (zie punt 2). Indien de opleiding deels buiten een van deze centra plaatsvindt, wordt in het opleidingsplan van de fellow opgenomen welke modules in welk centrum worden afgerond.
- Elke fellow dient een deel van de opleiding in een academisch centrum te doen.
- Het wordt ten eerste aanbevolen om ten minste een stage buiten het primaire centrum te doen.
- Met het oog op continuïteit van begeleiding van de fellow, dienen niet meer dan drie verschillende instellingen betrokken te worden bij de opleiding.
- Voor subspecialisten gynaecologische oncologie die niet in Nederland zijn opgeleid en zich in Nederland willen registreren als subspecialist geldt het volgende:

De registratieaanvraag wordt gedaan op basis van dezelfde voorwaarden en eindtermen als in Nederland opgeleide fellows. Dit betekent het kunnen aantonen van EPA's/bekwaamheden door middel van een bijgehouden portfolio inclusief stages, verslagen van voortgangsgesprekken en reflectieverslagen waarbij de mogelijkheid er is dat er contact kan worden opgenomen met de opleiders.

- Het opleidingscentrum moet beschikken over één of meer onderzoeksactiviteiten, waarbinnen de fellow gynaecologische oncologie zich kan verdiepen in het verrichten van wetenschappelijk onderzoek;
- Het aanwezig zijn van andere subspecialistische opleidingen strekt tot aanbeveling.

5. Eisen aan het opleidingsteam/eisen aan de fellow opleider gynaecologische oncologie

- De fellow opleider is direct verantwoordelijk voor de subspecialistische opleiding, en dient een erkend gynaecoloog oncoloog te zijn, die:
 - o Ten minste vijf jaar actief is binnen de gynaecologische oncologie;
 - o Beschikt over voldoende didactische kennis en ervaring, aantoonbare kwalificaties op dit terrein heeft, blijkend uit een CV, behaalde kwalificaties onderwijs of portfolio;
 - o Aantoonbaar wetenschappelijk actief is blijkend uit curriculum vitae (CV);
 - o Minimaal voor 0,75fte aangesteld is binnen het opleidingscentrum waar de subspecialistische opleiding oncologie plaatsvindt;
 - o Actief betrokken is bij de zorg voor patiënten met een gynaecologische maligniteit;
 - o Lid is van de NVOG en actieve deelname aan de WOG;
 - o Voortdurend academisch actief is, bijvoorbeeld blijkend uit publicaties, voordrachten, lidmaatschappen, bestuurs- en adviestaken en redacties van wetenschappelijke tijdschriften;

Van de andere in het centrum werkzame gynaecologisch oncologen wordt verwacht dat zij blijf geven van voortdurend academische betrokkenheid.

Fellow opleiders gynaecologische oncologie moeten zich aanmelden bij het College

Vervolgopleidingen door middel van een brief en CV om geregistreerd te worden als opleider. Het verdient aanbeveling om ook een plaatsvervangend opleider te registreren met aantoonbaar vergelijkbare competenties ten behoeve van de continuïteit van de opleiding van de fellow.

6. Kwaliteitsbewaking

De voortgang in de opleiding van de fellow gynaecologische oncologie wordt bewaakt door het houden van voortgangsgesprekken tussen opleider en fellow (tekenen en voorzien van datum) aan de hand van het bijgehouden portfolio ([zie bijlage Portfolio fellow gynaecologische oncologie](#)), waarvan de fellow een reflectieverslag maakt ten behoeve van uiteindelijke registratie als subspecialist. Het reflectieverslag wordt gedateerd en getekend/ digitaal geaccordeerd door zowel de fellow als de opleider. De eisen en erkenning van de gynaecoloog oncoloog dragen bij aan de bewaking van de kwaliteit van de opleiding. Tevens is het ook de verantwoordelijkheid van de fellow, de fellowopleider en de kliniek om zorg te dragen dat de leerdoelen zoals gesteld in het portfolio gehaald kunnen worden.

De erkenning van een kliniek als opleidingsplek voor fellows valt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van de WOG op basis van de in de leidraad subspecialisatie oncologie beschreven voorwaarden. De erkenning van een opleider voor het fellowship gynaecologische oncologie valt onder de verantwoordelijkheid van het College Vervolgopleidingen. De evaluatie van de opleiding van fellows oncologie is een taak van de pijler oncologie (WOG) van de NVOG. Een opleidingsvisite van de instelling vindt plaats in het kader van de opleiding tot algemeen gynaecoloog (AIOS), conform de vigerende regelgeving hieromtrent. Er vindt geen aparte visite plaats voor de vervolgopleidingen. Daarnaast vindt iedere vijf jaar, of vaker indien noodzakelijk, de NVOG kwaliteitsvisite plaats (volgens de NVOG- en NENI-normen).

7. Erkenning en registratie als gynaecoloog oncoloog door het College Vervolgopleidingen

Voorafgaande aan het fellowship, of in ieder geval binnen zes maanden na de start van het fellowship oncologie, dient de fellow zijn of haar opleidingsplan met leerdoelen, een CV en brief ondertekend door de fellowopleider en een aanmeldformulier, in bij het College Vervolgopleidingen. Deze beoordeelt het opleidingsplan en geeft eventuele feedback. Pas na goedkeuring door het College kan afronding van het fellowship leiden tot registratie tot subspecialist. De erkenning van de kandidaat tot gynaecoloog oncoloog is een taak van het College Vervolgopleidingen. Dit College toetst op de vooraf gestelde leerdoelen aan de hand van evaluatiemomenten en het bijgehouden portfolio, of de eindtermen van de opleiding door de fellow behaald zijn ([zie Portfolio fellow gynaecologische oncologie](#)). Er vindt een eenmalige registratie als gynaecoloog oncoloog plaats door het College Vervolgopleidingen. Deze registratie is alleen erkend binnen de NVOG.

8. Herregistratie

Herregistratie subspecialisten is niet meer van toepassing sinds 2015. Subspecialisten zijn zelf verantwoordelijk voor het verder bijhouden van hun kennis en bekwaamheden. Het is aan te bevelen om het portfolio te blijven bijhouden in het kader van life long learning.

9. Eindtermen subspecialisatie gynaecologische oncologie

Zie leerdoelen/[portfolio fellow Gynaecologische Oncologie](#).

10. Referenties

1. ESGO Curriculum 2022 (<https://www.esgo.org/media/2022/04/ESGO-CURRICULUM-updated-May-28-2021-.pdf>)

Naslagwerk genoemd in leidraad

Nota subspecialisatie gynaecologische oncologie Versie 1.0 (2001)

Nota Organisatie Gynaecologisch Oncologische zorg Deel I (2008)

Nota Organisatie Gynaecologisch Oncologische zorg Deel II (2012)

Leidraad van het College Vervolgopleiding NVOG (2021)

Landelijk Opleidingsplan Gynaecologie Obstetrie (LOGO) (2021)

KNMG: competentieprofiel van de opleider en leden van de opleidingsgroep

Portfolio fellow Gynaecologische Oncologie

Colofon

NVOG leidraad Subspecialisatie Gynaecologische Oncologie (7 november 2025). Behorende bij leerdoelen met eindtermen t.b.v. portfolio fellowship Gynaecologische Oncologie (GO) NVOG (7 november 2025). Deze leidraad vervangt de NVOG nota Subspecialisatie Gynaecologische Oncologie uit 2001.

Utrecht, 7 november 2025

Opgesteld door:

A.M. van Altena, vanuit NVOG College Vervolgopleidingen (onderdeel Koepel Opleiding)
N.M. de Lange, vanuit NVOG College vervolgopleidingen
B Slangen, H Arts, C de Kroon en PLM Zusterzeel, WOG-bestuur (Werkgroep Gynaecologische Oncologie, onderdeel NVOG pijler Oncologie)
K. Kortekaas, vanuit VAGO (afgevaardigde NVOG pijler Oncologie)

Preconsultatie:

Opleiders subspecialisten
Fellows Gynaecologische oncologie
Koepel Kwaliteit (Commissie kwaliteitsdocumenten & Commissie Kwaliteitsvisitatie)
Koepel Opleiding
Beroepsbelangen Commissie (BBC)
Bestuur NVOG

©2025 Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie

Mercatorlaan 1200, 3528 BL Utrecht

Tel. 088 124 47 00

E-mail: kwaliteit@nvog.nl

Website: www.nvog.nl

Alle rechten voorbehouden

De tekst uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën of enige andere manier, echter uitsluitend na voorafgaande toestemming van de uitgever.

Disclaimer

De NVOG sluit iedere aansprakelijkheid uit voor de opmaak en de inhoud van de voorlichtingsfolders of richtlijn(modules), standpunten, kwaliteitsnormen, modelprotocollen, leidraden etc., alsmede voor de gevolgen die de toepassing hiervan in de patiëntenzorg mocht hebben. De NVOG stelt zich daarentegen wel open voor attendering op (vermeende) fouten in de opmaak of inhoud van deze voorlichtingsfolders of richtlijnen. Neemt u dan contact op met het Bureau van de NVOG (e-mail: kwaliteit@nvog.nl).